

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU, Euratom) 2021/1163

z dne 24. junija 2021

o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic (Statut evropskega varuha človekovih pravic), in razveljavitvi Sklepa 94/262/ESPJ, ES, Euratom

EVROPSKI PARLAMENT JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 228(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 106a(1) Pogodbe,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju odobritve Sveta Evropske unije ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropske komisije ⁽²⁾,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pravila in splošne pogoje, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic, bi bilo treba določiti skladno z določbami Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti s točko (d) člena 20(2) in členom 228 PDEU, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za jedrsko energijo in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).
- (2) Sklep 94/262/ESPJ, ES, Euratom Evropskega parlamenta ⁽³⁾ je bil nazadnje spremenjen leta 2008. Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe 1. decembra 2009 bi bilo treba Sklep 94/262/ESPJ, ES, Euratom razveljaviti in nadomestiti z uredbo, sprejeto na podlagi člena 228(4) PDEU.
- (3) Člen 41 Listine priznava pravico do dobrega upravljanja kot temeljno pravico državljanov Unije. Člen 43 Listine priznava pravico obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij, organov, uradov ali agencij Unije. Da bi zagotovili, da sta ti pravici učinkoviti, in da bi povečali sposobnost varuha človekovih pravic za opravljanje temeljitih in nepristranskih preiskav, s čimer bi podprli neodvisnost varuha človekovih pravic, od katere sta odvisni, bi mu bilo treba zagotoviti vsa potrebna orodja za uspešno opravljanje nalog varuha človekovih pravic iz Pogodb in te uredbe.

⁽¹⁾ Odobritev z dne 18. junija 2021 (še ni objavljena v Uradnem listu).

⁽²⁾ Mnenje z dne 18. junija 2021 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ Sklep 94/262/ESPJ, ES, Euratom Evropskega parlamenta z dne 9. marca 1994 o predpisih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic (UL L 113, 4.5.1994, str. 15).

- (4) Določitev pogojev, pod katerimi se pritožba lahko vloži pri varuhu človekovih pravic, bi morala biti v skladu z načelom popolnega, prostega in enostavnega dostopa, ob ustreznem upoštevanju posebnih omejitev, ki izhajajo iz pravnih in upravnih postopkov.
- (5) Varuh človekovih pravic bi moral ukrepati ob ustreznem upoštevanju pristojnosti institucij, organov, uradov ali agencij Unije, ki so predmet njegovih preiskav.
- (6) Določiti je treba postopke za primere, ko se v preiskavah varuha človekovih pravic odkrijejo nepravilnosti. Varuh človekovih pravic bi moral Evropskemu parlamentu na koncu vsakega letnega zasedanja predložiti celovito poročilo. Varuh človekovih pravic bi moral tudi imeti pravico, da v navedeno letno poročilo vključi oceno skladnosti s priporočili.
- (7) Da bi okrepili vlogo varuha človekovih pravic in spodbujali upravne najboljše prakse v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije, je zaželeno, da se varuhu človekovih pravic brez poseganja v njegovo primarno nalogo, ki je obravnavati pritožbe, omogoči, da na lastno pobudo izvaja preiskave, kadar koli ugotovi razloge, in zlasti za ponavljajoče se, sistemske ali posebno resne nepravilnosti.
- (8) Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ^(*), kakor je bila dopolnjena z Uredbo (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽ⁱ⁾, bi se morala uporabljati za zahteve za dostop javnosti do dokumentov varuha človekovih pravic, razen tistih, ki so bili pridobljeni med preiskavo, v tem primeru pa bi morala zahteve obravnavati institucija, organ, urad ali agencija Unije iz katere ti dokumenti izvirajo.
- (9) Varuh človekovih pravic bi moral imeti dostop do vseh sredstev, ki so potrebna za opravljanje njegovih nalog. V ta namen bi morale institucije, organi, uradi in agencije Unije varuhu človekovih pravic predložiti vse informacije, ki jih ta zahteva za namene preiskave. Kadar bi izvajanje nalog varuha človekovih pravic zahtevalo posredovanje tajnih podatkov, s katerimi razpolagajo institucije, organi, uradi in agencije Unije oziroma organi držav članic, varuhu človekovih pravic, bi moral varuh človekovih pravic imeti dostop do takih podatkov, pri čemer bi se moralo zagotoviti, da se upoštevajo pravila o njihovem varstvu.
- (10) Varuh človekovih pravic in njegovo osebje bi morali biti dolžni zaupno obravnavati vsako informacijo, ki so jo pridobili pri opravljanju svojih nalog brez poseganja v obveznost varuha človekovih pravic, da obvesti organe držav članic o dejstvih, ki se lahko nanašajo na kazniva dejanja in ki jih je opazil med preiskavo. Varuh človekovih pravic bi moral imeti tudi možnost, da zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo Unije obvesti o dejstvih, zaradi katerih je ravnanje katerega od njihovih uslužbencev vprašljivo. Obveznost varuha človekovih pravic, da zaupno obravnava vse informacije, pridobljene med opravljanjem svojih nalog, ne bi smela posegati v obveznost varuha človekovih pravic, da v skladu s členom 15(1) PDEU svoje delo opravlja čim bolj javno. Da bi ustrezno izvajal svoje naloge in utemeljil svoje ugotovitve, bi moral varuh človekovih pravic imeti možnost, da v svojih poročilih navede vse informacije, ki so dostopne javnosti.
- (11) Kadar je potrebno za učinkovito opravljanje njegovih nalog, je treba varuhu človekovih pravic zagotoviti možnost sodelovanja in izmenjave informacij z organi držav članic v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in pravom Unije ter z drugimi institucijami, organi, uradi ali agencijami Unije v skladu z veljavnim pravom Unije.

^(*) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

⁽ⁱ⁾ Uredba (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti (UL L 264, 25.9.2006, str. 13).

- (12) Varuha človekovih pravic bi moral izvoliti Evropski parlament na začetku parlamentarnega obdobja in za celotno trajanje tega obdobja, pri čemer ga izbere med osebami, ki so državljani Unije in imajo vsa potrebna zagotovila glede neodvisnosti in usposobljenosti. Določiti bi bilo treba tudi splošne pogoje, med drugim v zvezi s prenehanjem funkcije varuha človekovih pravic, z zamenjavo varuha človekovih pravic, nezdružljivostmi, plačilom varuha človekovih pravic ter privilegiji in imunitetami varuha človekovih pravic.
- (13) Navesti je treba, da je sedež varuha človekovih pravic sedež Evropskega parlamenta, kot je določen v točki (a) edinega člena Protokola št. 6 o določitvi sedežev institucij ter nekaterih organov, uradov, agencij in služb Evropske unije, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Protokol št. 6).
- (14) Varuh človekovih pravic bi moral uresničiti načelo enakosti spolov pri sestavi svojega sekretariata ob ustreznem upoštevanju člena 1d(2) Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, določenih v Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 ⁽⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: kadrovski predpisi).
- (15) Izvedbene določbe za to uredbo sprejme varuh človekovih pravic po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo. Če varuh človekovih pravic v roku, ki ga je razumno vnaprej določil, ne prejme mnenja teh institucij, lahko sprejme zadevne izvedbene določbe. Za zagotovitev pravne varnosti in najvišjih standardov pri opravljanju nalog varuha človekovih pravic, bi bilo treba v tej uredbi določiti minimalno vsebino izvedbenih določb, ki naj se sprejmejo –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in načela

1. Ta uredba določa pravila in splošne pogoje, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic (v nadaljnjem besedilu: Statut evropskega varuha človekovih pravic).
2. Varuh človekovih pravic je pri opravljanju svojih nalog popolnoma neodvisen in deluje brez predhodnega dovoljenja.
3. Varuh človekovih pravic pomaga pri odkrivanju nepravilnosti pri dejavnostih institucij, organov, uradov in agencij Unije, razen Sodišča Evropske unije pri opravljanju njegove sodne funkcije, ob ustreznem upoštevanju točke (d) člena 20(2) in člena 228 PDEU ter člena 41 Listine o pravici do dobrega upravljanja.

Dejanja drugih organov ali oseb ne morejo biti predmet pritožbe pri varuhu človekovih pravic.

4. Kadar je primerno, varuh človekovih pravic v zadevi pripravi priporočila, predloge rešitev in pobude za izboljšave.
5. Varuh človekovih pravic pri opravljanju svojih nalog ne sme podvomiti v pravilnost odločitev sodišč ali pristojnost sodišča, da o zadevi razsodi.

Člen 2

Pritožbe

1. Vsak državljan Unije ali vsaka fizična ali pravna oseba s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni izmed držav članic lahko pri varuhu človekovih pravic bodisi neposredno bodisi prek poslanca Evropskega parlamenta vloži pritožbo zaradi nepravilnosti.

⁽⁶⁾ UL L 56, 4.3.1968, str. 1.

2. V pritožbi se jasno navede predmet pritožbe in identiteta pritožnika. Pritožnik lahko zahteva, da pritožba ali njeni deli ostanejo zaupni.
3. Pritožba se vloži v roku dveh let od dne, ko se je pritožnik seznanil z dejstvi, na katerih pritožba temelji. Pred vložitvijo pritožbe mora pritožnik uporabiti ustrezna upravna sredstva pri zadevni instituciji, organu, uradu ali agenciji Unije.
4. Varuh človekovih pravic pritožbo zavrže kot nedopustno, če ni v okviru pristojnosti varuha človekovih pravic ali če postopkovne zahteve iz odstavkov 2 in 3 niso izpolnjene. Kadar pritožba ni v okviru pristojnosti varuha človekovih pravic, lahko pritožniku svetuje, da jo naslovi na drug organ.
5. Če varuh človekovih pravic ugotovi, da je pritožba očitno neutemeljena, zadevo zaključi in o tej ugotovitvi obvesti pritožnika. V primerih, kadar je pritožnik o pritožbi obvestil zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo Unije, varuh človekovih pravic obvesti tudi zadevni organ.
6. Pritožbe v zvezi z delovnimi razmerji med institucijami, organi, uradi ali agencijami Unije ter njihovim osebjem so dopustne le, če je zadevna oseba izkoristila že vse notranje upravne postopke, zlasti postopke iz člena 90 kadrovskih predpisov, ter če je pristojni organ institucije, organa, urada ali agencije Unije sprejel sklep oziroma je rok za odgovor potekel. Varuh človekovih pravic ima tudi pravico, da preveri ukrepe, ki jih je pristojni organ zadevne institucije, organa, urada ali agencije Unije sprejel za zagotovitev zaščite domnevnih žrtev nadlegovanja ter za ponovno vzpostavitev zdravega in varnega delovnega okolja, ki spoštuje dostojanstvo zadevnih oseb med potekom upravne preiskave, pod pogojem, da so zadevne osebe izčrpale notranje upravne postopke v zvezi s temi ukrepi.
7. Varuh človekovih pravic obvesti zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo Unije o evidentirani pritožbi takoj, ko je pritožba razglašena za dopustno in je bila sprejeta odločitev o začetku preiskave.
8. Pritožbe, vložene pri varuhu človekovih pravic, ne vplivajo na roke za pritožbe v upravnih ali sodnih postopkih.
9. Kadar zaradi tekočih ali zaključenih sodnih postopkov v zvezi z dejstvi, ki so mu bila predstavljena, varuh človekovih pravic pritožbo razglasi za nedopustno ali se odloči za prenehanje njene obravnave, se ugotovitve preiskav, ki jih je do tedaj opravil, arhivirajo in zadeva se zaključi.
10. Varuh človekovih pravic čim prej obvesti pritožnika o ukrepih, ki jih je sprejel na podlagi pritožbe, in, če je mogoče, skupaj z zadevno institucijo, organom, uradom ali agencijo Unije poišče rešitev za odpravo nepravilnosti. Varuh človekovih pravic pritožnika obvesti o predlagani rešitvi in mu sporoči morebitne pripombe zadevne institucije, organa, urada ali agencije Unije. Pritožnik lahko kadar koli predloži pripombe ali dodatne informacije, ki ob vložitvi pritožbe niso bile znane.

Kadar je varuh človekovih pravic našel rešitev, ki sta jo sprejela pritožnik in zadevna institucija, organ, urad ali agencija Unije, lahko zadevo zaključi, ne da bi uporabil postopek iz člena 4.

Člen 3

Preiskave

1. Varuh človekovih pravic v skladu s svojimi nalogami na lastno pobudo ali po prejemu pritožbe izvede preiskave, ki se mu zdijo utemeljene.
2. Varuh človekovih pravic o takih preiskavah brez nepotrebnega odlašanja obvesti zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo Unije. Brez poseganja v člen 5 lahko zadevna institucija, organ, urad ali agencija Unije na lastno pobudo ali na zahtevo varuha človekovih pravic posreduje morebitne koristne pripombe ali dokaze.

3. Varuh človekovih pravic lahko opravlja preiskave na lastno pobudo, kadar koli ugotovi razloge, in zlasti za ponavljajoče se, sistemske ali posebno resne nepravilnosti, da bi obravnaval te primere kot vprašanje javnega interesa. V okviru teh preiskav lahko poda tudi predloge in pobude za spodbujanje upravnih najboljših praks v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije.

Člen 4

Interakcija med varuhom človekovih pravic in institucijami

1. Kadar se po preiskavi odkrijejo nepravilnosti, varuh človekovih pravic o ugotovitvah preiskave brez nepotrebneга odlašanja obvesti zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo Unije in po potrebi poda priporočila.
2. Zadevna institucija, organ, urad ali agencija Unije varuhu človekovih pravic v roku treh mesecev pošlje podrobno mnenje. Varuh človekovih pravic lahko na utemeljeno zahtevo zadevne institucije, organa, urada ali agencije Unije odobri podaljšanje tega roka. To podaljšanje ni daljše od dveh mesecev. Kadar zadevna institucija, organ, urad ali agencija Unije v prvotnem roku treh mesecev ali v podaljšanem roku ne poda mnenja, lahko varuh človekovih pravic preiskavo zaključi brez tega mnenja.
3. Varuh človekovih pravic ob zaključku preiskave posreduje poročilo zadevni instituciji, organu, uradu ali agenciji Unije in, kadar narava ali obseg odkritih nepravilnosti to zahtevajo, Evropskemu parlamentu. Varuh človekovih pravic lahko v poročilu poda priporočila. Varuh človekovih pravic pritožnika obvesti o izidu preiskave, o mnenju, ki ga je podala zadevna institucija, organ, urad ali agencija Unije, ter o vseh priporočilih, ki jih je podal v poročilu.
4. Varuh človekovih pravic lahko, kadar je to primerno, v zvezi s preiskavo glede dejavnosti institucije, organa, urada ali agencije Unije na svojo pobudo ali na zahtevo Evropskega parlamenta poda izjave pred Evropskim parlamentom na primerni ravni.
5. Varuh človekovih pravic Evropskemu parlamentu na koncu vsakega letnega zasedanja predloži poročilo o izidih preiskav, ki jih je opravil. Poročilo vključuje oceno skladnosti s priporočili varuha človekovih pravic, predloge rešitev in predloge za izboljšanje. Poročilo vključuje tudi, kadar je ustrezno, rezultate preiskav varuha človekovih pravic v zvezi z nadlegovanjem, prijavljanjem nepravilnosti in nasprotji interesov v institucijah, organih, uradih ali agencijah Unije.

Člen 5

Predložitev informacij varuhu človekovih pravic

1. Za namene tega člena „predložitev informacij“ zajema vse fizične in elektronske poti, po katerih dobita varuh človekovih pravic in njegov sekretariat dostop do informacij, vključno z dokumenti, ne glede na njihovo obliko.
2. „Tajni podatek EU“ pomeni vsak podatek ali material z oznako stopnje tajnosti EU, katerega nepooblaščno razkritje bi lahko v različni meri škodovalo interesom Unije oziroma ene ali več držav članic.
3. Institucije, organi, uradi in agencije Unije ter pristojni organi držav članic na zahtevo varuha človekovih pravic ali na lastno pobudo varuhu človekovih pravic brez nepotrebneга odlašanja in pod pogoji, določenimi v tem členu, predložijo vse informacije, ki jih je varuh človekovih pravic zahteval za namene preiskave.
4. Varuh človekovih pravic prejme tajne podatke EU ob upoštevanju naslednjih načel in pogojev:
 - (a) institucija, organ, urad ali agencija Unije, ki predloži tajni podatek EU, je morala zaključiti svoje ustrezne notranje postopke, kadar pa je vir informacij tretja stranka, mora ta dati svoje predhodno pisno soglasje;

- (b) ugotovljena je morala biti potreba po seznanitvi varuha človekovih pravic;
- (c) zagotoviti je treba, da se dostop do podatkov z oznako stopnje tajnosti CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL ali več omogoči le osebam, ki imajo dovoljenje za dostop do tajnih podatkov ustrezne stopnje tajnosti v skladu z nacionalnim pravom in z dovoljenjem pristojnega varnostnega organa.

5. Zadevna institucija, organ, urad ali agencija Unije pred predložitvijo tajnih podatkov EU oceni, ali je varuh človekovih pravic sprejel ustrezna pravila o notranji varnosti ter fizične in postopkovne ukrepe za zaščito tajnih podatkov EU. V ta namen lahko varuh človekovih pravic in institucija, organ, urad ali agencija Unije skleneta tudi dogovor o vzpostavitvi splošnega okvira za predložitev tajnih podatkov EU.

6. Dostop do tajnih podatkov EU se v skladu z odstavkoma 4 in 5 omogoči v prostorih zadevne institucije, organa, urada ali agencije Unije, razen če je bil z varuhom človekovih pravic sklenjen drugačen dogovor.

7. Brez poseganja v odstavek 3 lahko pristojni organi držav članic zavrnejo predložitev informacij varuhu človekovih pravic, za katere velja nacionalno pravo o varstvu tajnih podatkov ali določbe, ki prepovedujejo sporočanje teh podatkov.

Ne glede na to lahko zadevna država članica varuhu človekovih pravic predloži take podatke ob upoštevanju pogojev, ki jih določi njen pristojni organ.

8. Kadar nameravajo institucije, organi, uradi ali agencije Unije in organi držav članic varuhu človekovih pravic predložiti tajne podatke EU ali katere koli druge informacije, ki niso dostopne javnosti, o tem predhodno obvestijo varuha človekovih pravic.

Varuh človekovih pravic zagotovi, da so taki podatki ustrezno varovani, in jih zlasti ne razkrije pritožniku ali javnosti brez predhodnega soglasja zadevne institucije, organa, urada ali agencije Unije ali pristojnega organa države članice. V zvezi s tajnimi podatki EU se privolitev poda v pisni obliki.

9. Institucije, organi, uradi ali agencije Unije, ki zavrnejo dostop do tajnih podatkov EU, varuhu človekovih pravic predložijo pisno utemeljitev, v kateri navedejo vsaj razloge za zavrnitev.

10. Varuh človekovih pravic hrani podatke iz odstavka 8 le dokler preiskava ni dokončno zaključena.

Varuh človekovih pravic lahko od institucije, organa, urada ali agencije Unije ali države članice zahteva, da ta omenjene podatke hrani vsaj pet let.

11. Če zahtevane pomoči ni, varuh človekovih pravic to lahko sporoči Evropskemu parlamentu, ki ustrezno ukrepa.

Člen 6

Dostop javnosti do dokumentov varuha človekovih pravic

Varuh človekovih pravic obravnava zahteve za dostop javnosti do dokumentov, razen dokumentov, pridobljenih med preiskavo in ki jih ima varuh človekovih pravic med to preiskavo ali po njenem zaključku, v skladu s pogoji in omejitvami iz Uredbe (ES) št. 1049/2001, kakor je bila dopolnjena z Uredbo (ES) št. 1367/2006.

Člen 7

Zaslišanja uradnikov in drugih uslužbencev

1. Uradniki in drugi uslužbenci institucij, organov, uradov in agencij Unije na zahtevo varuha človekovih pravic pričajo o dejstvih, ki se nanašajo na tekočo preiskavo, ki jo vodi varuh človekovih pravic.

2. Ti uradniki in drugi uslužbenci govorijo v imenu svoje institucije, organa, urada ali agencije. Še naprej jih vežejo obveznosti na podlagi pravil, ki veljajo zanje.

Člen 8

Preiskave v okviru žvižgaštva

1. Varuh človekovih pravic lahko opravi preiskavo, da odkrije nepravilnosti pri ravnanju z informacijami, kot so opredeljene v členu 22a kadrovskih predpisov, ki mu jih je uradnik ali drug uslužbenec razkril v skladu z ustreznimi pravili, določenimi v kadrovskih predpisih.
2. V teh primerih je uradnik ali drug uslužbenec upravičen do zaščite, ki jo zagotavljajo kadrovski predpisi, pred kakršnimi koli škodljivimi posledicami s strani institucije, organa, urada ali agencije Unije zaradi posredovanja informacij.
3. Varuh človekovih pravic lahko tudi preišče, ali je zadevna institucija, organ, urad ali agencija Unije pri obravnavanju takega primera ravnala nepravilno, vključno pri zaščiti zadevnega uradnika ali drugega uslužbenca.

Člen 9

Poklicna skrivnost

1. Varuh človekovih pravic in njegovo osebje ne smejo razkriti informacij ali dokumentov, ki jih pridobijo med preiskavo. Brez poseganja v odstavek 2 zlasti ne razkrijejo tajnih podatkov EU ali notranjih dokumentov institucij, organov, uradov ali agencij Unije, ki so bili posredovani varuhu človekovih pravic, ali dokumentov, ki spadajo na področje uporabe prava Unije o varstvu osebnih podatkov. Ne smejo razkriti tudi nobenih informacij, ki bi lahko škodile pravicam pritožnika ali katere koli druge vpletene osebe.
2. Brez poseganja v splošno obveznost poročanja Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) v skladu s členom 8 Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, ki velja za vse institucije, organe, urade in agencije Unije, če bi dejstva, ugotovljena med preiskavo varuha človekovih pravic, lahko pomenila kaznivo dejanje ali bi lahko bila z njim povezana, varuh človekovih pravic poroča pristojnim organom držav članic in, če zadeva spada v njune pristojnosti, Evropskemu javnemu tožilstvu v skladu s členom 24 Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 ⁽⁸⁾ in OLAF.
3. Po potrebi in s soglasjem Evropskega javnega tožilstva ali OLAF varuh človekovih pravic obvesti tudi institucijo, organ, urad ali agencijo Unije, ki je pristojna za zadevnega uradnika ali drugega uslužbenca in ki lahko sproži ustrezne postopke.

Člen 10

Sodelovanje z organi držav članic in z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije

1. Kadar je to potrebno za opravljanje njegovih nalog, lahko varuh človekovih pravic sodeluje z organi držav članic v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in pravom Unije.

⁽⁷⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) ((UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

2. V okviru svojih nalog lahko varuh človekovih pravic sodeluje tudi z drugimi institucijami, organi, uradi in agencijami Unije, zlasti s tistimi, ki so odgovorni za spodbujanje in varstvo temeljnih pravic. Varuh človekovih pravic se izogiba vsakršnemu prekrivanju ali podvajanju z dejavnostmi teh institucij, organov, uradov ali agencij Unije.

3. Sporočila, naslovljena na organe držav članic za namene uporabe te uredbe, se pošljejo prek njihovih stalnih predstavništev pri Uniji, razen če se zadevno stalno predstavništvo strinja, da lahko sekretariat varuha človekovih pravic neposredno stopi v stik z zadevnimi organi države članice.

Člen 11

Izvolitev varuha človekovih pravic

1. Varuh človekovih pravic je v skladu s členom 228(2) PDEU izvoljen in lahko ponovno imenovan izmed kandidatov, izbranih po preglednem postopku.

2. Po objavi razpisa za kandidate v *Uradnem listu Evropske unije* je varuh človekovih pravic izbran med osebami, ki:

- so državljani Unije,
- imajo polne državljanske in politične pravice,
- imajo vsa potrebna zagotovila neodvisnosti,
- izpolnjujejo pogoje za opravljanje najvišje sodniške funkcije v svoji državi ali imajo priznano znanje in izkušnje za opravljanje nalog varuha človekovih pravic ter
- niso bili člani nacionalnih vlad ali poslanci Evropskega parlamenta, Evropskega sveta ali Evropske komisije v dveh letih pred datumom objave razpisa za kandidate.

Člen 12

Prenehanje opravljanja nalog varuha človekovih pravic

1. Varuh človekovih pravic bodisi ob koncu svojega mandata bodisi z odstopom ali razrešitvijo preneha opravljati svoje naloge.

2. Varuh človekovih pravic ostane na svojem položaju do imenovanja novega varuha človekovih pravic, razen v primeru razrešitve.

3. V primeru predčasnega prenehanja funkcije se novi varuh človekovih pravic v roku treh mesecev od sprostitev funkcije izvoli za preostanek mandatnega obdobja Evropskega parlamenta. Do izvolitve novega varuha človekovih pravic je odgovorna oseba iz člena 16(2) pristojna za nujne zadeve, ki so v pristojnosti varuha človekovih pravic.

Člen 13

Razrešitev

Kadar namerava Evropski parlament v skladu s členom 228(2) PDEU zahtevati razrešitev varuha človekovih pravic, ga pred vložitvijo take zahteve zasliši.

Člen 14

Opravljanje nalog varuha človekovih pravic

1. Varuh človekovih pravic pri opravljanju svojih nalog ravna v skladu s členom 228(3) PDEU. Varuh človekovih pravic se vzdrži vsakega dejanja, ki je nezdržljivo z naravo teh nalog.

2. Varuh človekovih pravic ob prevzemu svoje funkcije poda slovesno zaobljubo pred Sodiščem, da bo naloge iz Pogodb in te uredbe opravljal popolnoma neodvisno in nepristransko ter bo v času svojega mandata in po njem spoštoval iz tega izhajajoče obveznosti. Slovesna zaobljuba zlasti vključuje dolžnost, da bo po izteku mandata pri sprejemanju nekaterih imenovanj ali ugodnosti ravnal pošteno in diskretno.

3. Varuh človekovih pravic med trajanjem mandata ne sme opravljati nobenih drugih političnih ali upravnih nalog ali druge plačane ali neplačane zaposlitve.

Člen 15

Plačilo, privilegiji in imunitete

1. Varuh človekovih pravic ima glede plačila, nadomestil in pokojnine enak položaj kot sodnik Sodišča.
2. Za varuha človekovih pravic ter uradnike in druge uslužbence sekretariata varuha človekovih pravic se uporabljajo členi 11 do 14 in člen 17 Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

Člen 16

Sekretariat varuha človekovih pravic

1. Varuhu človekovih pravic se dodeli ustrezen proračun, ki zadostuje za to, da se mu zagotovi neodvisnost in opravljanje njegovih nalog.
2. Varuhu človekovih pravic pomaga sekretariat. Varuh človekovih pravic imenuje odgovorno osebo sekretariata.
3. Za uradnike in druge uslužbence sekretariata varuha človekovih pravic veljajo kadrovski predpisi. Število uslužbencev sekretariata se vsako leto določi v okviru proračunskega postopka.
4. Kadar so uradniki Unije napoteni v sekretariat varuha človekovih pravic, se ta napotitev šteje za napotitev v interesu službe v skladu s točko (a) prvega odstavka člena 37 in členom 38 kadrovskih predpisov.

Člen 17

Sedež varuha človekovih pravic

Sedež varuha človekovih pravic je sedež Evropskega parlamenta, kot je določen v točki (a) edinega člena Protokola št. 6.

Člen 18

Izvedbene določbe

Varuh človekovih pravic sprejme izvedbene določbe za to uredbo po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo. Te so v skladu s to uredbo in vključujejo vsaj določbe o:

- (a) postopkovnih pravicah pritožnika ter zadevne institucije, organa, urada ali agencije Unije;
- (b) prejemu, obdelavi in zaključku pritožb;
- (c) preiskavah na lastno pobudo ter
- (d) nadaljnjih preiskavah, ki se nanašajo na predhodne preiskave.

Člen 19

Končne določbe

1. Sklep 94/262/ESPJ, ES, Euratom se razveljavi.
2. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 24. junija 2021

Za Evropski parlament
predsednik
D. M. SASSOLI
